

ב"ה

פרשת כי תבוא

וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך
דברים כח, י.

מדוע הסָח בין תפלה לתפלה חוזר מעורכי המלחמה?

הרא"ש (בהלכות^[1] קטנות^[2]) כותב "שמפני קיום מצות תפילין יתקיים באנשי המלחמה וטרף זרוע אף קדקד... וכדי לפעול הענין ד"וטרף זרוע אף קדקד" בגשמיות, צריך לפעול ענין זה ברוחניות.

...והענין בזה: במלחמה יש בכללות שני ענינים^[3]: (א) להתנפל על השונא ולתקוף אותו, (ב) להגן על עצמו מפני השונא שלא יתקפנו.

ובלשון המשנה במסכת שבת^[4] בנוגע לכלי זיין: "לא יצא האיש לא בסיף . . בתריס . . ברומח" - בהתאם לשני ענינים הנזכרים לעיל: סייף ורומח - לתקוף את השונא, ו"תריס" (מגן) - להגן על עצמו מפני השונא.

והסדר בזה - שאת ה"מגן" אוחזים ביד שמאל, שהיא ה"זרוע"^[5], ואילו ביד ימין - שהיא חזקה יותר - אוחזים את הרומח ומתנפלים על השונא; בתחילה "וטרף זרוע", שבה אוחז את ה"מגן", שלא יוכל להגן על עצמו, ולאחרי זה - "אף קדקד".

אמנם, אצל בני גד היה דבר פלא - שלא זו בלבד ש"גבורים היו", אלא עוד זאת, ש"וטרף זרוע אף קדקד",

בבת אחת!

והסיבה לכך - בגלל שעבודתם הרוחנית היתה באופן כזה, ובהתאם לכך נעשה גם הנצחון על השונא במלחמה בגשמיות.

והביאור בזה: שכאשר העבודה היא על פי טעם ודעת, יש צורך בעבודה מיוחדת בנוגע לכל כח, אבל כאשר העבודה היא מתוך מסירות נפש^[6], הורגים במכה אחת את כל הכחות של היצר הרע; ובאופן שהעיקר הוא הפועל ממש, ואחר כך מגיע גם לשכל, שזהו "וטרף זרוע (תחילה, ואחר כך) אף (בדרך טפל) קדקד"^[7].

ועל פי זה מובנת גם השייכות למה שכתוב בהלכות קטנות שם, שה"קח בין תפלה לתפלה . . חוזר . . מעורכי המלחמה"^[8]:

כיון שצריך להיות "וטרף זרוע אף קדקד" ביחד, מובן, שאין להפסיק בין תפלה לתפלה, בין תפילין של יד "זרוע" – לתפילין של ראש - "קדקד", והמפסיק ביניהם, חוזר מעורכי המלחמה, כיון שלא יוכל להיות אצלו ענין הנצחון בשלימות.

הענין ד"וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך"^[9] - שייך בעיקר לתפילין של ראש ("קדקד"), "לפי שהן בגבהו של ראש ונראין דשייך בהו וראו [שרואים "רוב שם של שד-י, שהשי"ן כתובה בקמט שבבתיים והדל"ת ברצועות"^[10] (אף שהיו"ד הוא רק ברצועה דתפילין של יד^[11]), ועל אחת כמה וכמה להדעה^[12] שעושין כעין יו"ד גם ברצועות דתפילין של ראש], אבל תפילין של יד מכוסין, דכתיב^[13] לך לאות על ירך, ולא לאחרים לאות"^[14], ולכן לא שייך לומר על זה "וראו גו".

... אבל הענין ד"וטרף זרוע אף קדקד" - נוגע הן, לתפילין של ראש ("קדקד") והן לתפילין של יד ("זרוע") גם יחד^[15].

קטע משיחת ש"פ מטות-מסעי, מבה"ח מנחם-אב, רשימת השומעים בלתי מוגה. תו"מ ה'תשכ"ט חוברת ה"ב ע' 18.

- [1] והיינו, שאין זה ענין של אגדה, אלא הלכה. והטעם שלא הובא בטור ושו"ע - כיון שבהם לא מדובר כלל אודות דיני מלחמה.
- [2] הלכות תפילין ס"ו.
- [3] ראה גם תו"מ ח"ח ע' 61 ואילך. ועוד.
- [4] סג, א.
- [5] נזיר ג, ב. ולהלכה - שו"ע יו"ד סרל"ז ס"ח.
- [6] שלמעלה מטו"ד, למעלה מהשתלשלות, ולמעלה מהתחלקות.
- [7] שלכן מניחים תחילה תפילין של יד, על הזרוע (מעשה) כנגד הלב (מדות), ואח"כ על הראש (מוחין).
- [8] מנחות לו, א.
- [9] תבוא כח, יו"ד. וראה ברכות ו, א. וש"נ.
- [10] תוד"ה אלו - ברכות שם.
- [11] ראה שו"ע אדה"ז או"ח סל"ב סע"ט.
- [12] ראה בעל העיטור הל" תפילין שער ראשון, ובהערות שער החדש אות לח.
- [13] בא יג, ט.
- [14] תוד"ה אלו - ברכות שם. וראה שו"ע אדה"ז או"ח סכ"ז ס"ח. וש"נ.
- [15] ראה גם מכתב ועש"ק ואתחנן שנה זו - הערות ד"ה כל עמי . . . תפילין; וטרף זרוע (אג"ק חכ"ו ע' קעג-ד).

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעי"נ הרב גבריאל נח זוזגתו רבקה הי"ד
 - שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
 שלמה נחמיה, צבייה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
 שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה